

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه داروسازی سنتی
عنوان درس: مفردات و قرابادین 2
کد درس: 15
نوع و تعداد واحد¹: 2.5 واحد نظری-عملی
نام مسئول درس: دکتر روجا رحیمی
مدرس/ مدرسین: دکتر روجا رحیمی، دکتر رودابه بهرام سلطانی، دکتر سیده نرگس ساداتی، دکتر مهرداد کریمی،
دکتر آرمان زرگران
پیش‌نیاز/ همزمان: -
رشته و مقطع تحصیلی: طب سنتی- PhD

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: دانشیار
رشته تخصصی: داروسازی سنتی
محل کار: دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی تهران
تلفن تماس: 88990831
نشانی پست الکترونیک: rojarahimi@gmail.com

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

مفردات دانشی است که اجزای گیاهی، حیوانی و معدنی را از جنبه‌های گوناگون شامل ماهیت، طبیعت، افعال و خواص، عوارض، مصلحات، و میزان مصرف مورد بررسی قرار می‌دهد. قرابادین دانش بررسی داروهای مرکب از جنبه‌های مختلف شامل اجزا، روش ساخت، مزاج دارو، میزان مصرف، و خواص درمانی می‌باشد. در این درس اصول و مبانی این علوم و آنچه یک پزشک متخصص طب سنتی باید در خصوص مفردات و اشکال دارویی مرکب بداند به وی آموزش داده می‌شود.

اهداف کلی/ محورهای توان‌مندی:

- آشنایی با ماهیت مفردات و مرکبات پرکاربرد در طب ایرانی
- آشنایی با اشکال دارویی مطرح در طب ایرانی
- آشنایی با مفردات و مرکبات پرکاربرد در هر یک از بیماری‌ها

اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- بتواند مفردات پرمصرف در طب ایرانی را شناسایی کند.
- با کاربردهای درمانی اصلی مفردات و مرکبات پرمصرف و نحوه مصرف هر یک آشنا شود.
- اجزای اصلی مرکبات پرکاربرد در طب ایرانی را بداند.
- با ملاحظات مصرف مفردات و مرکبات پرکاربرد شامل عوارض جانبی، تداخلات، موارد منع مصرف و احتیاط آشنا شود.

رویکرد آموزشی¹:

مجازی ²	حضوری	ترکیبی ³
--------------------	-------	---------------------

روش‌های یاددهی- یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

روش‌های یاددهی- یادگیری زیر به عنوان نمونه معرفی شده‌اند:

■ کلاس وارونه

- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فرم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

روش‌های یاددهی- یادگیری زیر به عنوان نمونه معرفی شده‌اند:

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

محتوای الکترونیکی قبل از برگزاری کلاس حضوری در سامانه نوید بارگذاری می‌شود و روز برگزاری کلاس به صورت حضوری علاوه بر تدریس مبحث از طریق سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ تلاش به تثبیت مطلب در ذهن فراگیر می‌شود.

همچنین جلساتی به جهت آشنایی دانشجویان با مفردات و مرکبات تدریس شده در طول ترم به صورت عملی در آزمایشگاه خواهیم داشت که علاوه بر یاددهی نحوه شناسایی مفردات، دانشجویان را با مفردات مشابه و تقلبات رایج نیز آشنا خواهیم نمود. همچنین تمام داروهای مرکبه آموزش داده شده در طول ترم در آزمایشگاه در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد و در خصوص شکل دارویی، اجزا و طعم و نحوه مصرف بطور کامل توضیح داده خواهد شد.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	زمان برگزاری سه شنبه 12- 8	نام مدرس
1	تداخلات شایع میان گیاهان و داروهای شیمیایی	سخنرانی تعاملی/ کلاس وارونه/ تدریس عملی	1402/7/4	دکتر ساداتی
2	تدابیر دارویی سوء القنیه و بیماریهای کبدی و دیابت	سخنرانی تعاملی/ کلاس وارونه/ تدریس عملی	1402/7/18	دکتر بهرام سلطانی
3	معرفی اجمالی اشکال دارویی مطرح در طب سنتی	سخنرانی تعاملی/ کلاس وارونه/ تدریس عملی	1402/7/25	دکتر رحیمی
4	تدابیر دارویی وجع المفاصل و نقرس	سخنرانی تعاملی/ کلاس وارونه/ تدریس عملی	1402/8/2	دکتر رحیمی
5	ساخت اشکال دارویی کاربردی	تدریس عملی	1402/8/9	دکتر بهرام سلطانی

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	زمان برگزاری سه شنبه 12- 8	نام مدرس
6	اشکال دارویی جامد خوراکی رایج در داروخانه های طب سنتی	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/8/16	دکتر رحیمی
7	تدابیر دارویی اعتقال بطن و قروح امعا	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/8/23	دکتر رحیمی
8	تدابیر دارویی بیماریهای ادراری	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/8/30	دکتر بهرام سلطانی
9	مفردات بالینی	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/9/7	دکتر کریمی
10	مفردات بالینی	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/9/14	دکتر کریمی
11	شربت‌ها و سکنجبین‌های رایج در داروخانه های طب سنتی	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/9/21	دکتر رحیمی
12	اشکال دارویی موضعی رایج در داروخانه های طب سنتی	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/9/28	دکتر زرگران
13	آشنایی با فرآورده های گیاهی رسمی (1)	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/10/5	دکتر ساداتی
14	آشنایی با فرآورده های گیاهی رسمی (2)	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/10/12	دکتر ساداتی
15	نیمه جامدات خوراکی رایج در داروخانه های سنتی	سخنرانی تعاملی/ کلاس و ارونه/ تدریس عملی	1402/10/19	دکتر بهرام سلطانی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- مطالعه به موقع محتوا
- حضور منظم در کلاس
- مشارکت فعال در مباحث در کلاس
- شرکت در کوییزهای طول ترم و کسب نمره مورد قبول

روش ارزیابی دانشجو:

- کوییزها: 2 نمره
- آسکی: 4 نمره
- امتحان پایان ترم: 14 نمره

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

1. مخزن الادويه. محمد حسين عقيلي. تصحيح و بازنويسی: محمد رضا شمس اردكاني، روجا رحيمي، فريبا فرجامند. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی تهران، انتشارات سبز آرنج، تهران 1387
2. الشامل فی الصناعاته الطبيه. ابن نفيس قرشي (قرن 7). تحقيق يوسف زيدان. منشورات المجمع الثقافى 2000.
3. Heber D. PDR for herbal medicine. 4th edition. Montvale :Thomson healthcare Inc, 2007
4. قرابادين كبير
5. قرابادين صالحى
6. رحيمي روجا و همكاران. ملاحظات مصرف مفردات و مركبات پر کاربرد در طب ايرانى. انتشارات چوگان. 1397
- (ب) مقالات: -
- (ج) محتوای الکترونیکی:
1. محتوای بارگذاری شده در سامانه نوید
- (د) منابع برای مطالعه بیشتر:
1. سيد محمد مومن تنكابني، تحفه المومنين، تصحيح و تحقيق: روجا رحيمي، محمد رضا شمس اردكاني، فاطمه فرجامند، موسسه نشر شهر، 1386.
2. داود بن عمر الانطاكي، تذكره اولي الالباب و الجامع للعجب العجاب، معهد تاريخ العلوم العربيه و الاسلاميه، 1417 ه.ق، مجلد الاول،
3. موفق الدين ابومنصور علي الهروي، الابنيه عن حقايق الادويه، تصحيح: احمد بهمنيار، موسسه چاپ و انتشار دانشگاه تهران، 1371
4. ابن بيطار مالقي، جامع لمفردات الادويه والاغذيه، نسخه تايبي
- 5.E/S/C/O/P Monographs: The Scientific Foundation for Herbal Medicinal Products
- 6.Handbook of medicinal herbs (James A. Duke)
- 7.The Complete German Commission E Monographs: Therapeutic Guide to Herbal Medicines
- 8.WHO Monographs on Selected Medicinal Plants

چک لیست ارزیابی طرح دوره

چگونگی پردازش طرح با توجه به معیارها			معیارهای ارزیابی	آیتم	نام درس	رشته مقطع	گروه
توضیحات در خصوص موارد نیازمند اصلاح	نیازمند اصلاح	قابل قبول					
			به اطلاعات کلی درس اعم از گروه آموزشی، رایه دهنده درس، عنوان درس، کد درس، نوع و تعداد واحد، نام مسوول درس و سایر مدرسان، دروس پیش نیاز و همزمان و رشته و مقطع تحصیلی اشاره شده است.	اطلاعات درس			
			اطلاعات مسوول درس اعم از رتبه علمی، رشته تخصصی، اطلاعات تماس و ... درج شده است.	اطلاعات مسوول درس			
			بخش‌های مختلف محتوایی درس در حد یک یا دو بند معرفی شده است.	توصیف کلی درس			
			اهداف کلی/ محورهای توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.	اهداف کلی/ محورهای توانمندی			

			اهداف اختصاصی/ زیرمحورها ی هر توان- مندی		
			اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند		
			روش‌های یاددهی و یادگیری درج شده‌اند	روش‌های یاددهی- یادگیری	
			جدول مربوط به تقویم درس، به طور کامل تکمیل شده است.	تقویم درس	
			وظایف و انتظارات از دانشجویان نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس و ... تعریف شده و درج گردیده است.	وظایف و انتظارات از دانشجو	
			نحوه ارزیابی دانشجو با ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)، روش ارزیابی و سهم هر نوع/ روش ارزیابی در نمره نهایی دانشجو، درج شده است.	نحوه ارزیابی دانشجو	
			کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط، معرفی شده‌اند	منابع	